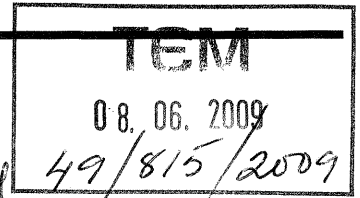

Lähtettäjä: rainer järvelä [rainer.jarvela@
 Lähetetty: 8. kesäkuuta 2009 1:35
 Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi
 Aihe: diaarinumero 049/815/2009; periaatepäätöshakemus

Lapin luonnonlohen jokakeväsistä nousureiteistä Perämeren kautta kutujokiinsa on viimeaikoina esitetty mitä erilaisempia lausuntoja ja arvailuja. Ydinvoiman kannattajien mielestä vain pieni osa lohista vaeltaisi Simon Karsikkoniemen kautta kutujokiinsa ja näin vähätellään Karsikkoa tahallaan lohikeskittymänä. Näiden lausuntojen tarkoituksena lienee perimmiltään vain vähätellä mahdollisesti Karsikkoniemeen suunnitellun ydinvoimalan rakennustöiden sekä käytön aikaisten jäähdytysvesien otto- ja poistovirtausten vahingollisuutta lohen hyvinvointiin. Lohethan joutuisivat ydinvoimalan vaikutuspiiriin aikuisina jokakeväsien kutunousun aikana ja poikasina vaeltaessaan syntymäjoistaan Itämereen syönnösvaellukselle. Fennovoiman YVA-prosessin aikana kymmenet yksityiset henkilöt ja yhteisöt Suomesta ja Ruotsista ovat olleet asiasta huolestuneita ja lähettäneet lausuntoja ja mielipiteitä TEM:ille Lapin luonnonlohen pelastamiseksi. Fennovoiman YVA-selostus on kovin ylimielinen ja yltyöpositiivinen suunnitellun Simon ydinvoimalan vaikutuksista erityisesti Perämeren lohen hyvinvoinnille. Saman on myös TEM todennut yhteysviranomaisena lausunnossaan 20.2.2009 ja lausunut, että "Fennovoiman arviot useista kalastoon kohdistuvista vaikutuksista ovat suppeita ja ylimalkaisia". TEM:in pyynnöstä Fennovoima on antanut lisäselvityksiä suunnitellun Simon Karsikon ydinvoimalan vaikutuksista Lapin lohen hyvinvointiin. Lisäselvityksessä (9.4.2009) Fennovoima toteaa sanasta sanaan selvityksen sivulla 118 mm. seuraavaa:

" Lohen merkkipalautusten mukaan lohethan vaeltavat Perämeren pohjoisosassa pääasiassa Hailuodon länsipuolitse ilmeisesti suoraan Karsikkoniemen edustalle (Siira 2007). Sieltä pääosa jatkaa matkaa edelleen pohjoiseen Kemijokisuulle sekä Tornio- ja Kalixjokiin. Osa lohista Kääntyy Karsikkoniemen edustalta takaisin etelään ja vaeltaa Ii- ja Oulujoen suualueille asti."

Eli selvää tutkimustietoa siitä, että Simon Karsikkoniemen vedet ovat lohen hyvinvoinnin suhteen todennäköisesti koko Pohjanlahden kriittisin paikka, koska niiden kautta vaeltaa suurin osa Lapin lohikannasta. Ko. lisäselvityksessä Fennovoima toteaa lisäksi, että:

" Jäähdytysveden (ydinvoimalan) vaikutuksesta on olemassa hyvin vähän tutkimustietoa." Todistaneet todellista piittaamattomuutta ja ylimielisyyttä, että Fennovoima kaikista edellä olevasta ja itse keräämästään aineistosta huolimatta toteaa lisäselvityksessä muutamaa riviä myöhemmin, että: " ei ole syytä olettaa, että voimalaitosten jäähdytysvesillä olisi haitallisia vaikutuksia lohien nousuun kutujokiin". Tuollainen johtopäätös esitetyn aineiston pohjalta on käsittämätön eikä sille ole löydettävissä perusteita; päinvastoin. Lisäselvityksessäkään ei ole otettu mitään kantaa siihen mitä tapahtuu lohenpoikasille niiden laskeutuessa Lapin syntymäjoistaan syönnösvaellukselle Itämereen ja joutuessaan Karsikkoniemen edustalla ydinvoimalan prosessivesien pyörteisiin. Vaikutukset saattavat olla vieläkin katastrofaalisemmat kuin aikuisiin lohiin. Fennovoima itsekin on YVA-prosessin aikana todennut, että erityisesti kalanpokasille pienetkin nopeat lämpötilavaihtelut voivat olla tuhoisia. Epäsuorasti Fennovoima on itsekin myöntänyt, että Karsikossa sijaitseva ydinvoimala voi olla riski lohelle. YVA- prosessin aikana he ovat todenneet, että lohen kannalta olisi turvallisempaa johtaa lämpimät jäähdytysvedet pohjoisempaan (länteen laskeva) poistovaihtoehtoon kuin eteläisempään (lounaaseen laskeva). Lausunto on ristiriidassa lisäselvityksen lausunnon kanssa. Yhteenvetona edellä olevasta voi todeta, että Karsikko on poikkeuksellisen arka paikka lohen sekä kutu- että syönnösvaellusten aikana. Tästä syystä ydinvoimala voi olla suuri riski koko Lapin luonnonlohen olemassa ololle. Edelläolevista syistä Fennovoimalle ei tule antaa lupaa ydinvoimalan rakentamiseksi Simon Karsikkoniemeen, jotta välttyttäisiin ekokatastrofilta.

Rainer Järvelä
 Kaivokatu 3 B6, Kemi